

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

1462

Na temelju članka 31. stavka 2. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 150/2011), a u vezi s člankom 4. stavkom 1. točkom b) Uredbe (EU) br. 994/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2004/67/EZ (SL L 295, 12. 11. 2010.), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 24. lipnja 2014. godine donijela

ODLUKU

O DONOŠENJU PLANA INTERVENCIJE O MJERAMA ZAŠTITE SIGURNOSTI OPSKRBE PLINOM REPUBLIKE HRVATSKE

I.

Donosi se Plan intervencije o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom Republike Hrvatske (u dalnjem tekstu: Plan intervencije).

Plan intervencije sastavni je dio ove Odluke.

II.

Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra nadležnog za energetiku, imenovat će članove i zamjenike kriznog tima odgovorne za provođenje Plana intervencije.

III.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u »Narodnim novinama«.

Klasa: 022-03/14-07/238

Urbroj: 50301-05/18-14-4

Zagreb, 24. lipnja 2014.

Predsjednik
Zoran Milanović, v. r.

PLAN INTERVENCIJE O MJERAMA ZAŠTITE SIGURNOSTI OPSKRBE PLINOM REPUBLIKE HRVATSKE

1. UVOD

Temeljem članka 4. UREDBE (EU) br. 994/2010, od 20. listopada 2010. (u dalnjem tekstu: Uredba) o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2004/67/EZ utvrđena je obveza izrade plana prevencije i interventnog plana. Nadležne institucije u državama članicama dužne su izraditi:

(a) plan prevencije koji sadrži mjere potrebne za uklanjanje i ublažavanje utvrđenih rizika, sukladno s procjenom rizika provedenom na temelju članka 9. Uredbe i

(b) interventni plan koji sadrži mjere koje se poduzimaju radi uklanjanja, odnosno, ublažavanja utjecaja poremećaja u opskrbi plinom sukladno članku 10. Uredbe.

Plan intervencije je izrađen uvažavajući rezultate procjene rizika vezanih uz nacionalnu sigurnost opskrbe plinom Republike Hrvatske koja je napravljena sukladno zahtjevima procjena rizika, a kako je utvrđeno člankom 9. Uredbe.

Ovom Planom intervencije sukladno Uredbi uređuju se mjere za osiguranje pouzdane i učinkovite opskrbe prirodnim plinom, kriteriji i način određivanja dovoljne količine prirodnog plina za osiguranje pouzdane opskrbe prirodnim plinom zaštićenih kupaca, redoslijed smanjenja ili obustave opskrbe prirodnim plinom pojedinim kategorijama kupaca u slučaju kriznog stanja te sadržaj izvješća opskrbljivača plinom o sigurnosti opskrbe prirodnim plinom.

2. ZAKONODAVNI OKVIR

2.1. Sadržaj i način pripreme Plana intervencije

Sadržaj i način pripreme Plana intervencije je propisan člankom 10. Uredbe, na način da isti:

(a) se temelji na utvrđenim kriznim razinama;

(b) definira ulogu i odgovornosti poduzeća za prirodni plin i industrijskih kupaca plina, uključujući relevantne proizvođače električne energije, vodeći računa u kojoj je mjeri svaki od njih pogoden kod poremećaja u opskrbi plinom, te njihovu interakciju s nadležnim tijelima i, prema potrebi, državnim regulatornim tijelima, na svakoj kriznoj razini;

(c) definira ulogu i odgovornosti nadležnih tijela i drugih tijela kojima su prenesene zadaće iz članka 2. stavka 2. Uredbe na svakoj kriznoj razini;

(d) vodi računa da poduzeća za prirodni plin i industrijski kupci plina imaju dovoljno prilike za reakciju na svakoj kriznoj razini;

(e) prema potrebi utvrđuje mjere i radnje koje će se poduzeti u svrhu ublažavanja mogućeg utjecaja poremećaja u opskrbi plinom na daljinsko grijanje i isporuku električne energije iz plina;

(f) utvrđuje detaljne postupke i mjere za svaku kriznu razinu, uključujući odgovarajuće sheme protoka informacija;

(g) imenuju kriznog upravitelja ili krizni tim i definiraju njegovu ulogu;

(h) utvrđuje doprinos tržišnih mjera, poglavito onih koje su navedene u Prilogu II. Uredbe, prevladavanju situacije na razini uzbunjivanja i ublažavanju posljedica na razini izvanrednog stanja;

(i) utvrđuje doprinos netržišnih mjera koje su planirane odnosno koje će se provesti na razini izvanrednog stanja, poglavito onih koje su navedene u Prilogu III. Uredbe, i ocjenjuju u kojoj su mjeri netržišne mjere nužne za prevladavanje krize, procjenjuju njihove učinke i definiraju postupke za njihovu provedbu, uzimajući u obzir činjenicu da se netržišne mjeru koriste samo kada tržišni mehanizmi više ne mogu sami zajamčiti opskrbu, posebno zaštićenih kupaca;

(j) opisuje mehanizme suradnje s drugim državama članicama za svaku kriznu razinu;

(k) detaljno utvrđuje obveze izvješćivanja koje se uvode poduzećima za prirodni plin na razini uzbunjivanja i razini izvanrednog stanja;

(l) utvrđuje popis unaprijed definiranih postupaka za osiguravanje raspoloživosti plina u slučaju izvanrednog stanja, uključujući poslovne sporazume između stranaka koje sudjeluju u tim postupcima i mehanizme nadoknade za poduzeća za prirodni plin, prema potrebi, vodeći računa o zaštiti tajnosti osjetljivih podataka. Ti

postupci mogu uključivati međudržavne sporazume između država članica i/ili poduzeća za prirodni plin.

2.2. Odnos nacionalnih i zajedničkog plana intervencije i obveza novelacije

U članku 10. stavku 2. Uredbe propisano je da se državni i zajednički interventni planovi ažuriraju svake dvije godine, osim ako okolnosti nalaže češće ažuriranje, i odražavaju ažuriranu procjenu rizika. Savjetovanje između nadležnih tijela predviđeno u članku 4. stavku 2. Uredbe obavlja se prije donošenja ažuriranih planova.

Nacionalni i zajednički interventni planovi moraju, pri izvanrednom stanju, omogućiti da se održi prekogranični pristup infrastrukturi u skladu s Uredbom (EZ) br. 715/2009 u mjeri u kojoj je to moguće s tehničkog i sigurnosnog aspekta.

2.3. Razine kriznih stanja

Tri glavne razine kriznih stanja su sukladno članku 10. stavku 3. Uredbe su:

(a) razina ranog upozoravanja (rano upozoravanje): kada postoje konkretnе, ozbiljne i pouzdane informacije da bi mogao nastupiti događaj koji može rezultirati značajnim pogoršanjem stanja opskrbe i koji može izazvati aktiviranje razine uzbunjivanja ili razine izvanrednog stanja; razina ranog upozoravanja može se aktivirati mehanizmom ranog upozoravanja;

(b) razina uzbunjivanja (uzbunjivanje): kada se pojavi poremećaj u opskribi ili iznimno visoka potražnja za plinom koja rezultira značajnim pogoršanjem stanja opskrbe, ali tržište se još uvijek može nositi s tim poremećajem odnosno potražnjom bez oslanjanja na netržišne mjere;

(c) razina izvanrednog stanja (izvanredno stanje): u slučaju iznimno visoke potražnje za plinom, značajnog poremećaja u opskribi ili drugog značajnog pogoršanja stanja opskrbe te u slučaju da su provedene sve relevantne tržišne mjere, ali opskrba plinom nije dovoljna za zadovoljenje preostale potražnje za plinom, tako da su dodatno uvedene i netržišne mjere, posebno s ciljem osiguravanja opskrbe plinom zaštićenih kupaca sukladno s člankom 8. Uredbe.

U sljedećoj tablici je shematski prikazana razina kriznih stanja iz Uredbe povezanih s osnovnim mjerama koje se mogu poduzeti na tržištu plina u Republici Hrvatskoj za određenu razinu križnog stanja te nadležnost za donošenja odluka o provođenju mjera za otklanjanje križnog stanja vezano uz pojedinu razinu križnog stanja.

| RAZINE KRIZNH STANJA (primjenjivo / temeljem i način provedbe) | | | | |
|---|--|---|--|-------------------------|
| | 1. RANO UPOZORENJE Proglašava: Ministar na prijedlog Kriznog tima | 2. UZBUNJIVANJE Proglašava: Ministar na prijedlog Kriznog tima | 3. IZVANREDNO STANJE Proglašava: Vlada RH na prijedlog Ministra | |
| TRŽIŠNE | 1. Povećanje proizvodnje prirodnog plina | DA / Nalog Kriznog tima energetskom subjektu | DA / Nalog Kriznog tima energetskom subjektu | - |
| | 2. Povećanje uvoza prirodnog plina | Energetski subjekti | DA / Nalog Kriznog tima OVT* | - |
| | 3. Smanjenje ili obustava isporuke -korištenje zamjenskih goriva | DA / Nalog Kriznog tima kupcima | DA / Nalog Kriznog tima kupcima | - |
| | 4. Osiguranje dovoljnih zaliha plina | DA / Nalog Kriznog tima energetskim subjektima | DA / Nalog Kriznog tima energetskim subjektima | - |
| | 5. Ostale mјere koje doprinose sigurnosti opskrbe | Energetski subjekti koordinirano s Kriznim timom | Energetski subjekti koordinirano s Kriznim timom | - |
| NISU TRŽIŠNE | 1. Maksimalno povećanje proizvodnje prirodnog plina | NE/- | DA / Odluka Vlade RH | DA / Nalog Kriznog tima |
| | 2. Ograničavanje izvoza prirodnog plina | NE/- | DA / Odluka Vlade RH | DA / Nalog Kriznog tima |
| | 3. Povećanje uvoza prirodnog plina | NE/- | DA / Odluka Vlade RH | DA / Nalog Kriznog tima |
| | 4. Maksimalno povlačenje plina iz skladišta | NE/- | DA / Odluka Vlade RH | DA / Nalog Kriznog tima |
| | 5. Smanjenje ili obustava isporuke - 1. do 11. stupanj | NE/- | NE/- | DA / Nalog Kriznog tima |

OVT* opskrbljivač na veleprodajnom tržištu sukladno Zakonu o tržištu plina (NN br. 28/13, 14/14)

2.4. Zakonski i podzakonski akti Republike Hrvatske koji su relevantni za pripremu i provođenje Plana intervencije

Zakonski i podzakonski akti Republike Hrvatske koji su relevantni za pripremu i provođenje Plana intervencije su:

- Zakon o energiji (»Narodne novine«, br. 120/2012 i 14/2014)
- Zakon o tržištu plina (»Narodne novine«, br. 28/2013 i 14/2014)
- Zakon o tržištu toplinske energije (»Narodne novine«, br. 80/2013 i 14/2014)
- Zakon o tržištu nafte i naftnih derivata (»Narodne novine«, broj 19/2014)
- Opći uvjeti opskrbe plinom (»Narodne novine«, broj 158/2013)
- Mrežna pravila plinskog distribucijskog sustava (»Narodne novine«, broj 158/2013)
- Odluka o određivanju opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina (»Narodne novine«, broj 29/2014)
- Odluka o određivanju obveze proizvođaču prirodnog plina prodaje prirodnog plina opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu plina (»Narodne novine«, br. 29/2014)
- Odluka o određivanju prioriteta prilikom provođenja postupka za raspodjelu kapaciteta sustava skladišta plina opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu plina (»Narodne novine«, broj 29/2014)
- Pravila o organizaciji tržišta plina (HROTE, 12/2013, 02/2014)
- Mrežna pravila transportnog sustava (PLINACRO, 12/2013)
- Pravila korištenja sustava skladišta plina (Podzemno skladište plina d.o.o. 12/2013).

3. NAČELA PRIMIJENJENA PRI IZRADI PLANA INTERVENCIJE

Za izradu plana intervencije uzeti su u obzir:

- primjena odrednica Uredbe,
- aktualni odnosi pojedinih sudionika na tržištu plina u Republici Hrvatskoj,
- rezultati provedene procjene rizika vezane uz sigurnost opskrbe plinom Republike Hrvatske,
- odrednice kojima se u hrvatskom zakonodavnem i regulatornom okviru propisuju obveze vezane uz sigurnost opskrbe plinom i/ili energijom,
- iskustva u provođenju procedura vezano uz postupke u kriznim situacijama, a posebice odredbe Uredbe o sigurnosti opskrbe prirodnim plinom (»Narodne novine«, br. 112/2008, 92/2009 i 153/2009) koje se prenose u ovaj Plan intervencije,
- načelo minimalnog troška vezanog uz postupke provedbe aktivnosti u kriznim stanjima,
- načelo potpore širem korištenju tržišno orijentiranih mjera,
- učinkovitost pojedinih mjera u zaštiti opstojnosti rada plinskog sustava tijekom kriznih stanja,
- mogućnost harmoniziranja mjera s mjerama koje se poduzimaju u zemljama čiji su sustavi povezani s hrvatskim plinskim sustavom.

Posebna pažnja posvećena je plinskom sustavu Republike Hrvatske:

- kao dijelu zajedničkog tržišta plina Europske unije,

- kao cjeline koja se razvija u skladu s zajedničkim planovima razvoja plinske infrastrukture Europske unije,
- principima solidarnosti vezanim uz prekograničnu suradnju,
- mogućnostima korištenja novih dobavljača – interventni uvoz ukapljeni prirodni plin/ stlačeni plin morskim putem.

4. IZRAZI I POJMOVI KOJI SE KORISTE

Izrazi koji se koriste u Uredbi imaju značenja utvrđena Zakonom o energiji i Zakonom o tržištu plina, Zakonom o tržištu toplinske energije i Zakonom o tržištu nafte i naftnih derivata.

U Interventnom planu koriste se i izrazi koji sljedeća značenja:

- *krizno stanje* – poremećaj u opskrbi kupaca prirodnim plinom radi neočekivanog ili neprekidnog manjka prirodnog plina na tržištu Republike Hrvatske, neposredne ugroženosti neovisnosti i jedinstvenosti Republike Hrvatske te velikih prirodnih nepogoda ili tehnoloških katastrofa,
- *rano upozorenje* – stanje kada postoje konkretne, ozbiljne i pouzdane informacije da bi mogao nastupiti događaj koji može rezultirati značajnim pogoršanjem stanja opskrbe i koji može izazvati aktiviranje razine uzbunjivanja ili razine izvanrednog stanja; razina ranog upozoravanja može se aktivirati mehanizmom ranog upozoravanja,
- *uzbunjivanje* – stanje kada se pojavi poremećaj u opskrbi ili iznimno visoka potražnja za plinom koja rezultira značajnim pogoršanjem stanja opskrbe, ali tržište se još uvijek može nositi s tim poremećajem odnosno potražnjom bez oslanjanja na netržišne mjere,
- *izvanredno stanje* – krizno stanje u slučaju iznimno visoke potražnje za plinom, značajnog poremećaja u opskrbi ili drugog značajnog pogoršanja stanja opskrbe te u slučaju da su provedene sve relevantne tržišne mjere, ali opskrba plinom nije dostatna za zadovoljenje preostale potražnje za plinom, tako da su dodatno uvedene i netržišne mjere, posebno s ciljem osiguravanja opskrbe plinom zaštićenih kupaca,
- *ogrjevna sezona* – razdoblje od 1. listopada tekuće godine do 31. ožujka sljedeće godine,
- *zaštićeni kupci* – zaštićeni kupci u uvjetima kriznog stanja su:

1. kućanstvo,

2. kupac koji obavlja zdravstvenu djelatnost (uključujući rehabilitaciju i skrb o bolesnicima), odgojno-obrazovne djelatnosti i djelatnosti u području socijalne skrbi te kupac koji kupuje plin za grijanje prostora namijenjenih smještaju ljudi (studentski domovi, hoteli i drugi objekti koji se koriste za noćenje),

3. kupac koji kupuje plin radi proizvodnje toplinske energije za grijanje prostora kupaca iz točaka 1. i 2. i to u opsegu potrebnom za proizvodnju te toplinske energije,

4. operator sustava koji kupuje plin za vlastitu potrošnju, odnosno za pogon plinskog sustava,

5. kupci od posebnog značaja,

6. kupci s posebno osjetljivim tehnološkim i/ili proizvodnim procesom,

– *kupci od posebnog značaja* – kupci koji pružaju usluge kojima se osiguravaju nezamjenjivi uvjeti života i rada građana, gospodarskih i drugih subjekata (primjerice: pekare, javne kuhinje, krematorij i dr.),

– *kupci s posebno osjetljivim tehnološkim i/ili proizvodnim procesom* – kupci kojima obustava isporuke prirodnog plina bez provođenja određenih sigurnosnih procedura u vremenskom razdoblju potrebnom za zaustavljanje postrojenja može izazvati materijalnu štetu na postrojenju,

– *tehnološki minimum* – količine prirodnog plina potrebne za održavanje minimalne proizvodnje,

- *tehnički minimum* – količine prirodnog plina minimalno potrebne za očuvanje tehničkih karakteristika postrojenja, a koje ne uključuju količine prirodnog plina za proizvodnju.

5. REGULATORNI I INSTITUCIONALNI OKVIR U REPUBLICI HRVATSKOJ PRAVA I OBVEZE SUDIONIKA TRŽIŠTA PLINA

5.1. Regulatorni okvir

Sukladno propisanoj odgovornosti za sigurnost opskrbe plinom u članku 3. stavku 2. UREDBE (EU) br. 994/2010, odredbom članka 27. stavka 1. Zakona o energiji (»Narodne novine«, broj 120/2012) imenovano je Ministarstvo gospodarstva, Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb, kao nadležno tijelo za osiguranje pouzdane i sigurne opskrbe energijom u Republici Hrvatskoj.

Zakonom o energiji (»Narodne novine«, br. 120/2012 i 14/2014) u članku 3. stavku 2. točki 40. definiran je zaštićeni kupac kao kupac koji ima pravo na opskrbu određenom količinom energije u slučaju djelomičnog poremećaja u opskribi energijom. Nadalje, Zakonom o energiji u članku 39. stavku 1. propisano je da svi krajnji kupci energije iz umreženih sustava u slučaju kriznih stanja, zbog sigurnosnih razloga, mogućeg ugrožavanja života i rada mogu imati posebnu zaštitu kao zaštićeni kupac, a stavkom 2. istog članka propisano je da Vlada Republike Hrvatske utvrđuje uredbom kriterije za stjecanje statusa zaštićenog kupca i mjere zaštite u cilju pouzdane opskrbe zaštićenih kupaca.

Sukladno propisanoj obvezi, postojeće obveze javne usluge u pogledu sigurnosti opskrbe plinom objavljene su člankom 5. stavkom 3. Zakona o tržištu plina (»Narodne novine«, br. 28/2013 i 14/2014) na način da radi očuvanja sigurnosti opskrbe plinom, energetski subjekti koji obavljaju energetske djelatnosti koje se obavljaju kao javna usluga dužni su, dati prvenstvo osiguranju dostačne količine plina koja je potrebna za život i rad građana te poslovanje i razvoj gospodarskih i društvenih subjekata i njihovu opskrbu plinom na siguran, pouzdan i kvalitetan način, zadovoljavajući pri tome kriterij ekonomičnosti isporuke. Stavkom 4. istog članka određeno je da Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog Ministarstva i uz prethodno mišljenje Agencije, može odlukom odrediti da energetski subjekti koji imaju dozvolu za opskrbu plinom budu opskrbljivači u javnoj usluzi za područje jedinice područne (regionalne) samouprave.

Nadalje, opskrbljivač u obvezi javne usluge opskrbe plinom, dužan je sukladno članku 57. Zakona o tržištu plina davati informacije sudionicima na tržištu plina u skladu s Pravilima o organizaciji tržišta plina, Mrežnim pravilima transportnog sustava, Mrežnim pravilima plinskog distribucijskog sustava, Pravilima korištenja sustava skladišta plina i Općim uvjetima opskrbe plinom informirati kupca o njegovu pravu izbora bilo kojeg drugog opskrbljivača plinom te opskrbljivati plinom kupce na temelju sklopljenih ugovora.

U članku 27. stavku 4. Zakona o energiji propisano je da energetski subjekti koji obavljaju energetsku djelatnost proizvodnje energije, prijenosa, odnosno transporta energije, skladištenja energije, distribucije energije ili upravljanja energetskim objektima do 31. ožujka tekuće godine izrade izvješća za proteklu godinu te ih dostavljaju Ministarstvu gospodarstva te sukladno obvezi poduzeća za prirodni plin iz članka 5. stavka 10. Zakona o tržištu plina (»Narodne novine«, br. 28/2013 i 14/2014) da kao sudionici na tržištu plina su dužni planirati i poduzimati mjere za sigurnu opskrbu plinom u skladu s propisanim standardima opskrbe plinom i odgovorni su za sigurnost opskrbe plinom u okviru svoje djelatnosti.

U članku 26. stavku 1. Zakona o energiji, propisano je kako Vlada Republike Hrvatske, u slučaju poremećaja na domaćem tržištu zbog neočekivanog ili neprekidnog manjka energije, neposredne ugroženosti, neovisnosti i jedinstvenosti države te velikih prirodnih nepogoda ili tehnoloških katastrofa (krizne situacije), može propisati mjere ograničenja trgovine pojedinim energentima i/ili energijom, posebne uvjete trgovine, mjere ograničenja izvoza ili uvoza energije, posebne uvjete za izvoz ili uvoz energije, mjere obvezne proizvodnje energije, obvezu isporuke energije samo određenim kupcima, način i uvjete za formiranje cijena i nadzor nad cijenama, te posebne uvjete obavljanja energetskih djelatnosti. Navedene propisane mjere, sukladno članku 26. stavku 2. Zakona o energiji, su privremene i mogu trajati dok traju okolnosti zbog kojih su propisane, odnosno dok traju posljedice nastale zbog tih okolnosti.

Člankom 26. stavkom 2. Zakona o energiji propisana je i obveza Ministarstvu nadležnom za energetiku izvještavati nadležna tijela u skladu s obvezama koje proizlaze iz ratificiranih međunarodnih ugovora. Navedenim je sukladno nadležnosti propisana obveza Ministarstva gospodarstva da dostavlja navedeno izvješće.

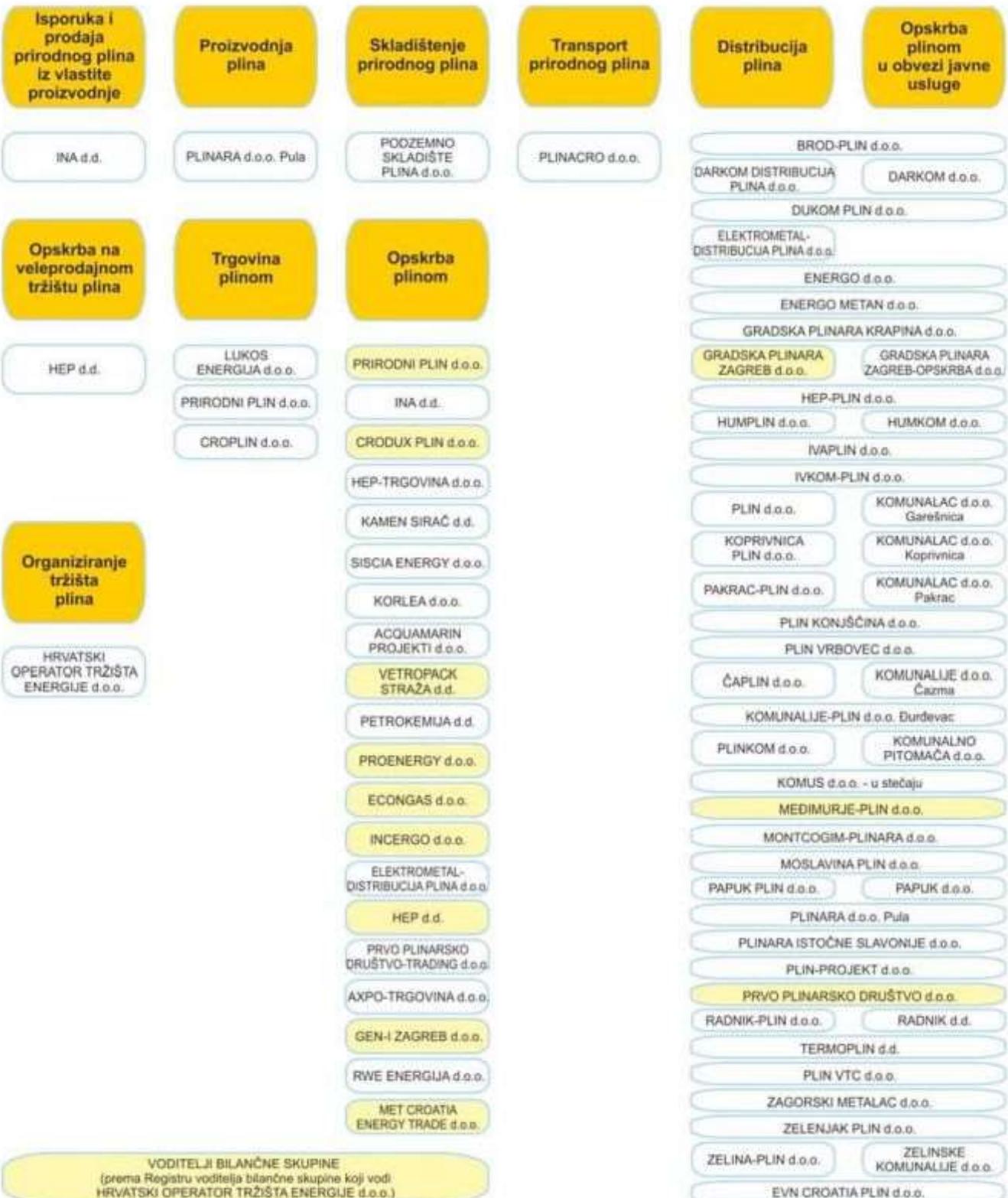
Člankom 39. stavkom 2. Zakona o energiji propisano je da Vlada Republike Hrvatske utvrđuje uredbom kriterije za stjecanje statusa zaštićenog kupca i mjere zaštite u cilju pouzdane opskrbe zaštićenih kupaca.

Člankom 5. stavkom 10. Zakona o tržištu plina propisano je da je Ministarstvo gospodarstva odgovorno za praćenje odnosa između ponude i potražnje na tržištu plina, izradu procjena buduće potrošnje i raspoložive ponude, planiranje izgradnje i razvoja dodatnih kapaciteta plinskog sustava te predlaganje i poduzimanje mjera u slučaju proglašenja kriznog stanja, obvezu dostavljanja detaljne ocjene izvanrednog stanja i učinkovitosti provedenih mjera nakon izvanrednog stanja.

5.2. Institucionalni okvir

Nositelji glavnih aktivnosti za osiguranje pouzdane opskrbe plinom:

- Vlada Republike Hrvatske,
- Ministarstvo gospodarstva kao nadležno tijelo za pitanja energetike središnje je tijelo zaduženo za provedbu mјera iz Uredbe,
- Krizni tim,
- Hrvatska energetska regulatorna agencija kao samostalno neovisno regulatorno tijelo zaduženo za regulaciju i nadzor tržišta energije u Republici Hrvatskoj,
- Operator transportnog sustava plina PLINACRO d.o.o. u kojem se nalazi i nacionalni dispečerski centar,
- Operator skladišta plina PSP d.o.o.,
- Ostali energetski subjekti za plin sukladno djelatnostima koje obavljaju:



stanje na dan 13. svibnja 2014.

5.3. Krizni tim

Krizni tim imenuje Vlada Republike Hrvatske rješenjem, na prijedlog Ministarstva nadležnog za energetiku, a čine ga:

- ministar nadležan za energetiku,
- dva predstavnika Ministarstva iz područja energetike,
- predsjednik Upravnog vijeća Hrvatske energetske regulatorne agencije,
- predsjednik Uprave operatora transportnog sustava,
- predsjednik Uprave operatora sustava skladišta plina,

- predstavnik operatora distribucijskog sustava s više od 100.000 kupaca priključenih na distribucijski sustav na razini odgovorne osobe sukladno Zakonu o trgovačkim društvima,
- predstavnik opskrbljivača na veleprodajnom tržištu na razini odgovorne osobe sukladno Zakonu o trgovačkim društvima,
- predstavnik bilančne skupine s udjelom ukupne rezervacije na ulazima i izlazima transportnog sustava većim od 20% u odnosu na ukupnu rezervaciju na ulazima i izlazima iz transportnog sustava na razini odgovorne osobe sukladno Zakonu o trgovačkim društvima (»Narodne novine«, br. 111/93, 34/99, 121/99, 52/2000, 118/2003, 107/2007, 146/2008, 137/2009, 125/2011, 152/2011, 111/2012 i 68/2013),
- predstavnik proizvođača prirodnog plina na razini odgovorne osobe sukladno Zakonu o trgovačkim društvima,
- direktor Hrvatskog operatora tržišta energije.

Predsjednik Kriznog tima je ministar nadležan za energetiku, a zamjenik predsjednika Kriznog tima je predstavnik operatora transportnog sustava.

Članovi Kriznog tima, osim predsjednika Kriznog tima, dužni su Ministarstvu nadležnom za energetiku predložiti svoje zamjenike.

Krizni tim:

- predlaže ministru donošenje odluke o proglašenju razine kriznog stanja,
- u slučaju proglašenja izvanrednog stanja odlučuje o provedbi netržišnih mjera te o stupnju smanjenja ili obustave opskrbe plinom pojedinih kupaca,
- nadzire opskrbu domaćeg tržišta plinom,
- upravlja provođenjem Plana intervencije,
- predlaže ministru donošenje odluke o ukidanju razine kriznog stanja.

Krizni tim odlučuje na sjednicama Kriznog tima. Sjednice Kriznog tima saziva i njima predsjeda Predsjednik Kriznog tima. Način rada i odlučivanja Kriznog tima uređuje se Poslovnikom o radu Kriznog tima kojega donosi Krizni tim.

Pripremu sjednica Kriznog tima i administrativno-tehničke poslove u vezi s njegovim radom obavlja Ministarstvo nadležno za energetiku.

Energetski subjekti, Hrvatska energetska regulatorna agencija i kupci plina dužni su u slučaju proglašenja kriznog stanja ili radi sprječavanja nastanka kriznog stanja surađivati s Kriznim timom i postupati sukladno odredbama Plana intervencije.

Rješenje o imenovanju predsjednika, zamjenika predsjednika, članova i zamjenika članova Kriznog tima objavljuje se u Narodnim novinama.

6. MOGUĆI SCENARIJI POREMEĆAJA U OPSKRBI I PODLOGE ZA DONOŠENJE ODLUKA U KRIZNIM STANJIMA

Uredbom je u članku 9. propisana obveza državama članicama napraviti procjenu rizika opskrbe plinom.

U skladu s najboljom praksom i standardnim procedurama Procjena rizika sadržava korištenje infrastrukture, standarde opskrbe, relevantne nacionalne i regionalne okolnosti, različite scenarije prekida opskrbe, interakciju i povezanost rizika s drugim državama članicama te maksimalne kapacitete interkonekcija na svakoj graničnoj ulaznoj i izlaznoj točci.

Dokumentom *Procjena rizika opskrbe plinom za Republiku Hrvatsku* obrađeni su sljedeći scenariji poremećaja opskrbe plinom tržišta Republike Hrvatske pri čemu je uzeta u obzir maksimalna potrošnja plina u Republici Hrvatskoj u 7 uzastopnih najhladnjih dana u posljednjih 20 godina i uz pretpostavku maksimalno raspoloživog kapaciteta sustava skladišta plina u Republici Hrvatskoj:

- prekid dobave preko interkonekcije Donji Miholjac,
- prekid proizvodnje Sjeverni Jadran,
- prekid dobave preko interkonektora Rogatec,
- prekid dobave zbog tehničkog kvara na PSP Okoli,
- prekid dobave s plinskih polja Panona,
- poremećaj dobave plina preko Ukrajine,
- istovremeni prekid dobave plina iz dva ulaza u transportni sustav ili događaj na transportnom sustavu koji ima ekvivalentan učinak.

Krizni tim se saziva temeljem pouzdane informacije o mogućem ili već prisutnom poremećaju u opskrbi prirodnim plinom informacija na razini:

- tržišta plina EU,
- regionalnog tržišta plina,
- tržišta plina susjednih zemalja,
- nacionalnog tržišta plina.

Krizni tim temeljem svih raspoloživih informacija o stanju na tržištu plina u Republici Hrvatskoj i u okruženju obavlja procjenu utjecaja konkretnih poremećaja i donosi kratkoročne mjere za umanjivanje utjecaja poremećaja na mogućnost zadovoljavanja potreba za plinom tržišta Republike Hrvatske.

Nadalje, za izradu Plana intervencije koriste se podaci iz Planova energetskih subjekata i pojedinih kupaca za krizna stanja pri čemu se posebna pažnja poklanja procjeni dovoljnih količina prirodnog plina za osiguranje pouzdane opskrbe prirodnim plinom zaštićenih kupaca u slučaju:

- a) djelomičnog poremećaja u opskrbi prirodnim plinom koji uzrokuje smanjenje uvoza prirodnog plina u Republiku Hrvatsku i smanjenje proizvodnje domaćeg prirodnog plina do 20%, u trajanju od 30 dana;
- b) ekstremno niskih srednjih dnevnih temperatura zraka u petodnevnom razdoblju, prema izračunu Državnoga hidrometeorološkog zavoda, u razdoblju od 1. prosinca do 1. ožujka,
- c) razdoblja izuzetno velike potražnje za prirodnim plinom tijekom razdoblja najjačih hladnoća koje se prema statistikama javljaju svakih 20 godina.

Podloge koje Krizni tim koristi u cilju operativnog vođenja kriznih situacija te prilikom odlučivanja o proglašenju razina kriznih stanja, stupnjeva izvanrednog stanja i/ili mjerama koje se poduzimaju su:

- procjenu trenutnog stanja opskrbe plinom (informacije operatora transportnog sustava, operatora sustava skladišta, uvoznika plina i proizvođača plina),
- procjena rizika opskrbe prirodnim plinom izrađenim sukladno članku 9. Stavka 1. Uredbe,
- važeće Planove za krizna stanja izrađene od strane proizvođača plina, operatora transportnog sustava, operatora distribucijskog sustava i operatora sustava skladišta,
- svi relevantni podaci o događajima koji mogu dovesti do poremećaja na tržištu odnosno mogu ugroziti odnosno ugrožavaju stabilnost rada transportnog sustava plina.

7. MJERE SIGURNOSTI OPSKRBE KOJE SE TEMELJE NA TRŽIŠNIM PRINCIPIMA – SUKLADNO PRILOGU II. UREDBE

Mjere za osiguranje pouzdane i učinkovite opskrbe prirodnim plinom su:

- razvoj domaće proizvodnje prirodnog plina,
- diversifikacija izvora opskrbe prirodnim plinom,
- dugoročni ugovori o dobavi prirodnog plina izvan Republike Hrvatske,
- ulaganja u infrastrukturu za uvoz prirodnog plina – terminal za ukapljeni prirodni plin i transportne plinovode,
- povezivanje transportnog sustava Republike Hrvatske sa transportnim sustavima susjednih država,
- osiguranje dovoljnih skladišnih kapaciteta prirodnog plina na teritoriju Republike Hrvatske,
- osiguranje dovoljnih količina uskladištenog plina za pokrivanje potražnje u uvjetima povećane potrošnje,
- osiguranje kapaciteta plinskog sustava na teritoriju Republike Hrvatske kojim se omogućava dobava prirodnog plina za sve kupce na teritoriju Republike Hrvatske,
- poticanje razvoja kategorije kupaca prirodnog plina kojim u određenim uvjetima i vremenskim razdobljima može biti obustavljena opskrba prirodnim plinom,
- poticanje razvoja kategorije kupaca koji posjeduju operativne zalihe odnosno spremnike za vršnu potrošnju prirodnog plin u obliku spremnika stlačenog prirodnog plina ili ukapljenog naftnog plina,
- poticanje razvoja kategorije kupaca koji u određenim uvjetima i vremenskim razdobljima, umjesto prirodnog plina, mogu koristiti zamjenska goriva,
- suradnja između operatora transportnog sustava Republike Hrvatske sa operatorima transportnih sustava susjednih država radi usklađenog transporta prirodnog plina,
- usklađenje aktivnosti između operatora transportnog sustava, operatora distribucijskog sustava i operatora sustava skladišta plina,
- razvijanje likvidnog tržišta plina u Republici Hrvatskoj.

Sudionici na tržištu plina dužni su u svojim planovima razvoja i poslovnim planovima planirati mjere za osiguranje pouzdane i učinkovite opskrbe prirodnim plinom.

8. KRITERIJI I NAČIN ODREĐIVANJA DOVOLJNE KOLIČINE PRIRODNOG PLINA ZA OSIGURANJE POUZDANE OPSKRBE PRIRODNIM PLINOM

Dovoljne količine prirodnog plina za osiguranje pouzdane opskrbe prirodnim plinom kupaca, osim zaštićenih kupaca, su one količine prirodnog plina koje opskrbljivači plinom ugovore na godišnjoj razini s kupcima.

Dovoljne količine prirodnog plina za osiguranje pouzdane opskrbe prirodnim plinom zaštićenih kupaca su one količine prirodnog plina koje opskrbljivači plinom ugovore sa zaštićenim kupcima, kao i dovoljne količine prirodnog plina i u slučaju:

- a) djelomičnog poremećaja u opskrbi prirodnim plinom koji uzrokuje smanjenje uvoza prirodnog plina u Republiku Hrvatsku i smanjenje proizvodnje domaćeg prirodnog plina do 20%, u trajanju od 30 dana,
- b) ekstremno niskih srednjih dnevnih temperatura zraka u petodnevnom razdoblju, prema izračunu Državnoga hidrometeorološkog zavoda, u razdoblju od 1. prosinca do 1. ožujka,
- c) razdoblja izuzetno velike potražnje za prirodnim plinom tijekom razdoblja najjačih hladnoća koje se prema statistikama javljaju svakih 20 godina.

Trgovačko društvo koje je opskrbljivač plinom zaštićenog kupca dužno je osigurati dovoljne količine prirodnog plina za osiguranje pouzdane opskrbe prirodnim plinom zaštićenih kupaca.

Opskrbljivači u obvezi javne usluge dužni su trgovačkom društvu koje je opskrbljivač na veleprodajnom tržištu plina dostaviti podatke o dovoljnim količinama plina do 1. srpnja tekuće godine za narednu plinsku godinu na razini pojedinog mjeseca.

Opskrbljivači plinom koji nemaju obvezu javne usluge, a opskrbljuju zaštićene kupce dužni su svom opskrbljivaču ili trgovcu plinom u slučaju da je energetski subjekt u Republici Hrvatskoj dostaviti podatke o dovoljnim količinama plina za opskrbu zaštićenih kupaca, do 1. srpnja tekuće godine za narednu plinsku godinu, na razini pojedinog mjeseca.

Trgovačko društvo koje je opskrbljivač na veleprodajnom tržištu plina i opskrbljivač ili trgovac koji opskrbljuje opskrbljivača plinom koji opskrbljuju zaštićene kupce dužni su Ministarstvu do 1. kolovoza tekuće godine dostaviti za narednu godinu procjenu potrošnje prirodnog plina za osiguranje pouzdane opskrbe prirodnim plinom zaštićenih kupaca.

Procjenu dovoljne količine prirodnog plina za kupce koji nisu zaštićeni opskrbljivači plinom dužni su dostaviti Ministarstvu do 1. kolovoza tekuće godine za narednu plinsku godinu na razini pojedinog mjeseca.

Korisnici sustava skladišta plina u Republici Hrvatskoj dužni su izvijestiti Ministarstvo do 1. kolovoza tekuće godine o planiranoj dinamici punjenja zakupljenog skladišnog kapaciteta i očekivanom stanju zaliha na kraju ciklusa utiskivanja sustava skladišta.

Proizvođač plina dužan je do 1. kolovoza dostaviti Ministarstvu plan proizvodnje prirodnog plina za sljedeću plinsku godinu iskazano po mjesecima s iskazanom mogućnosti povećanja proizvodnje u slučaju proglašenja mjera za otklanjanje kriznog stanja.

Ministarstvo do 15. rujna tekuće godine donosi procjenu potrošnje prirodnog plina za nastupajuću ogrjevnu sezonu i narednu plinsku godinu.

Iznimno za plinsku godinu 2014./2015., opskrbljivači u obvezi javne usluge dužni su trgovačkom društvu koje je opskrbljivač na veleprodajnom tržištu plina dostaviti podatke o dovoljnim količinama plina za opskrbu zaštićenih kupaca u plinskoj godini 2014./2015. u roku od 15 dana od usvajanja ovog Plana intervencije.

Iznimno za plinsku godinu 2014./2015., opskrbljivači koji nemaju obvezu javne usluge, a opskrbljuju zaštićene kupce dužni su svom opskrbljivaču ili trgovcu plinom dostaviti podatke o dovoljnim količinama plina za opskrbu zaštićenih kupaca u plinskoj godini 2014./2015. u roku od 15 dana od usvajanja ovog Plana intervencije.

9. MJERE SIGURNOSTI OPSKRBE KOJE SE NE TEMELJE NA TRŽIŠNIM PRINCIPIIMA – SUKLADNO PRILOGU III. UREDBE

9.1. Mjere na tržištu prirodnog plina u cilju otklanjanja kriznog stanja

U slučaju kriznog stanja propisuju se sljedeće mjere za otklanjanje kriznog stanja:

I. za proizvođače plina – povećanje proizvodnje prirodnog plina iz domaćih izvora prirodnog plina do fizikalno-geoloških uvjeta ležišta i tehnički prihvatljive razine,

II. za trgovce, dobavljače, proizvođače plina, opskrbljivače plinom i kupce na veliko – ograničavanje izvoza prirodnog plina u količinama dovoljnim za podmirenje manjka prirodnog plina na tržištu Republike Hrvatske,

III. za trgovce, dobavljače, opskrbljivače plinom i kupce na veliko – povećanje uvoza prirodnog plina, uvoz ukapljenog i stlačenog prirodnog plina morskim putem,

IV. za korisnike sustava skladišta – povećanje povlačenja plina do maksimalno ugovorenog i raspoloživog kapaciteta sustava skladišta,

V. smanjenje ili obustava isporuke prirodnog plina kupcima.

Posebna okolnost funkcioniranja sustava opskrbe plinom u Republici Hrvatskoj je potreba da se punjenjem skladišta osigura sezonska opskrba plina, a vezano uz karakteristiku maksimalnog mogućeg satnog povlačenja plina iz skladišta ovisno o zapunjenošći skladišta.

Zbog toga je nužno do razvoja sustava diversificiranog izvora opskrbe (npr. putem terminala za ukapljeni prirodni plin) osigurati maksimalnu zapunjenošću skladišta plina prije početka ogrjevne sezone.

9.2. Mjere smanjenja ili obustave opskrbe prirodnim plinom pojedinim kupcima u cilju otklanjanja kriznog stanja

Mjere smanjenja ili obustave opskrbe prirodnim plinom pojedinim kupcima za otklanjanje kriznog stanja su sljedeće:

1. Stupanj:

– smanjuje se isporuka prirodnog plina kupcu izravno priključenom na transportni sustav HEP d.d., Zagreb na 62.000 m³/h, količinu dostatnu za rad kogeneracijskih postrojenja u kojima se u zajedničkom sustavu proizvodi električna i toplinska energija za daljinsko grijanje koja pokriva potrošače na toplinskom sustavu;

– smanjuje se isporuka prirodnog plina kupcu izravno priključenom na transportni sustav Petrokemija d.d., Kutina na 60.000 m³/h;

– smanjuje se isporuka prirodnog plina rafinerijama nafte kupca izravno priključenog na transportni sustav INA – Industrija nafte d.d., Zagreb, na 10.000 m³/h;

2. Stupanj:

– smanjuje se isporuka prirodnog plina kupcu izravno priključenom na transportni sustav Petrokemija d.d., Kutina na 15.000 m³/h;

– smanjuje se isporuka prirodnog plina rafinerijama nafte kupca izravno priključenog na transportni sustav INA – Industrija nafte d.d., Zagreb, na tehnički minimum;

– smanjuje se isporuka prirodnog plina ostalim kupcima izravno priključenim na transportni sustav na tehnološki minimum;

3. Stupanj:

– obustavlja se isporuka prirodnog plina kupcima priključenim na transportni sustav koji raspolaže zamjenskim gorivom u opsegu raspoloživosti zamjenskog goriva;

4. Stupanj:

– smanjuje se isporuka prirodnog plina kupcu izravno priključenom na transportni sustav HEP d.d., Zagreb na 32.000 m³/h, količinu dostatnu za potrebe opskrbe zaštićenih kupaca toplinskom energijom;

– smanjuje se isporuka prirodnog plina kupcu izravno priključenom na transportni sustav Petrokemija d.d., Kutina, na tehnički minimum;

– smanjuje se isporuka prirodnog plina ostalim kupcima izravno priključenim na transportni sustav na tehnički minimum;

5. Stupanj:

– obustavlja se isporuka prirodnog plina kupcima priključenim na distribucijski sustav koji raspolaže zamjenskim gorivom u opsegu raspoloživosti zamjenskog goriva, osim zaštićenim kupcima;

6. Stupanj:

– obustavlja se isporuka prirodnog plina kupcima priključenim na distribucijski sustav koji obavljaju neproizvodnu djelatnost, osim zaštićenim kupcima i kupcima od posebnog značaja;

7. Stupanj:

- smanjuje se isporuka prirodnog plina kupcima priključenim na distribucijski sustav koji obavljaju proizvodnu djelatnost na tehnološki minimum, osim zaštićenim kupcima i kupcima od posebnog značaja;

8. Stupanj:

- smanjuje se isporuka prirodnog plina kupcima priključenim na distribucijski sustav koji obavljaju proizvodnu djelatnost na tehnički minimum, osim zaštićenim kupcima i kupcima od posebnog značaja;

9. Stupanj:

- obustavlja se isporuka prirodnog plina kupcima izravno priključenim na transportni sustav, osim kupca HEP d.d.

- obustavlja se isporuka kupcima priključenim na distribucijski sustav koji obavljaju proizvodnu djelatnost, osim zaštićenim kupcima i kupcima od posebnog značaja;

10. Stupanj:

- obustavlja se isporuka prirodnog plina kupcima koji pružaju usluge kojima se osiguravaju nezamjenjivi uvjeti života i rada građana, gospodarskih i drugih subjekata, osim zaštićenim kupcima;

11. Stupanj:

- smanjuje se isporuka prirodnog plina HEP d.d. i zaštićenim kupcima do nivoa na kojem se osigurava opstojnost plinskog sustava.

Mjere iz Stupnja 1 do 11. provode se u najkraćem mogućem roku prema navedenom redoslijedu.

Ovisno o uvjetima u plinskom sustavu RH krizni tim donosi odluku o stupnju smanjenja ili obustave opskrbe prirodnim plinom.

Mjere pojedinog stupnja do razine proglašenog stupnja provode se istovremeno i proporcionalno do utvrđenih količina, a sukladno potrebama za otklanjanje kriznog stanja.

Smanjenje i/ili obustava isporuke prirodnog plina kupcima s posebno osjetljivim tehnološkim i/ili proizvodnim procesom provodi se prema postupku propisanom u planu za krizna stanja.

Očekivani doprinos mjera iz pojedinog stupnja na smanjenje isporuke plina na tržištu Republike Hrvatske za nastupajuću ogrjevnu sezonu usvaja Krizni tim te ga dostavlja operatoru transportnog sustava i operatorima distribucijskih sustava.

9.3. Obveza izrade plana za krizna stanja

Radi postupanja u kriznom stanju proizvođač plina, operator transportnog sustava, operator distribucijskog sustava i operator sustava skladišta dužni su izraditi plan za krizna stanja, svaki u svojoj djelatnosti, koji, između ostalog, mora sadržavati sljedeće:

- način provedbe mjera za otklanjanje kriznog stanja propisanih Uredbom,
- planirane uštede količine prirodnog plina za svaki od stupnjeva propisanih u članku 6. Uredbe,
- postupak i vremenski slijed smanjenja i/ili obustave isporuke prirodnog plina kupcima s posebno osjetljivim tehnološkim i/ili proizvodnim procesom,

način komuniciranja između energetskih subjekata,

- odgovornu osobu za provedbu plana za krizna stanja,
- obavještanje kupaca o provedbi mjera za otklanjanje kriznog stanja,

- izvještavanje Ministarstva, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i javnosti o provedbi mjera za otklanjanje kriznog stanja,
- izvještavanje operatora transportnog sustava o provedbi mjera za otklanjanje kriznog stanja u svrhu upravljanja plinskim sustavom u slučaju proglašenja kriznog stanja.

Radi izrade plana za krizna stanja operatora sustava, zaštićeni kupci, izuzev kućanstava, dužni su na zahtjev svog opskrbljivača plinom najkasnije do 1. lipnja tekuće godine dostaviti podatke o procjeni potrošnje u redovnim uvjetima. Kupci s posebno osjetljivim tehnološkim i/ili proizvodnim procesom, dužni su uz podatke o procjeni potrošnje u redovnim uvjetima dostaviti i podatke o procijenjenoj potrošnji u tehnološkom i tehničkom minimumu potrošnje plina, raspoloživosti zamjenskog goriva i vremenu potrebnom za smanjenje potrošnje i vremenu potrebnom za prestanak potrošnje.

Radi izrade plana za krizna stanja operatora distribucijskog sustava, opskrbljivač plinom kupaca priključenih na distribucijski sustav, dužan je do 1. srpnja tekuće godine dostaviti operatoru distribucijskog sustava podatke o strukturi potrošnje i mogućim uštedama iskazanim po stupnju smanjenja ili obustave opskrbe prirodnim plinom, a sukladno podacima koje zahtijeva operator distribucijskog sustava.

Radi izrade plana za krizna stanja operatora transportnog sustava, krajnji kupci priključeni izravno na transportni sustav i operatori distribucijskih sustava, dužni su do 15. srpnja tekuće godine dostaviti operatoru transportnog sustava podatke o strukturi potrošnje kupcima i mogućim uštedama iskazanim po stupnju smanjenja ili obustave opskrbe prirodnim plinom, a sukladno podacima koje zahtijeva operator transportnog sustava.

Proizvođač plina, operator transportnog sustava, operator distribucijskog sustava i operator sustava skladišta dužni su do 1. kolovoza tekuće godine dostaviti ministru na odobrenje svoje planove za krizna stanja za narednu plinsku godinu.

Do odobrenja planova za krizna stanja, proizvođač plina, operator transportnog sustava, operator distribucijskog sustava i operator sustava skladišta dužni su primjenjivati planove za krizna stanja donesene sukladno odredbama Uredbe o sigurnosti opskrbe prirodnim plinom (»Narodne novine«, br. 112/2008, 92/2009 i 153/2009).

Iznimno za plinsku godinu 2014./2015., zaštićeni kupci, izuzev kućanstava, su obvezni svom opskrbljivaču plinom dostaviti podatke navedene u ovom Planu intervencije u roku od 15 dana od stupanja donošenja ovog Plana intervencije.

Iznimno za plinsku godinu 2014./2015. opskrbljivač plinom kupaca priključenih na distribucijski sustav, dužan je u roku od 30 dana od donošenja ovog Plana intervencije dostaviti operatoru distribucijskog sustava podatke o strukturi potrošnje i mogućim uštedama iskazanim po stupnju smanjenja ili obustave opskrbe prirodnim plinom, a sukladno podacima koje zahtijeva operator distribucijskog sustava.

Iznimno za plinsku godinu 2014./2015., krajnji kupci priključeni izravno na transportni sustav i operatori distribucijskih sustava, dužni su u roku od 40 dana od donošenja ovog Plana intervencije dostaviti operatoru transportnog sustava podatke o strukturi potrošnje, mogućim uštedama iskazanim po stupnju smanjenja ili obustave opskrbe prirodnim plinom, a sukladno podacima koje zahtijeva operator transportnog sustava.

Iznimno za plinsku godinu 2014./2015., proizvođač plina, operator transportnog sustava, operator distribucijskog sustava i operator sustava skladišta dužni su u roku od 50 dana od donošenja ovog Plana intervencije dostaviti ministru na odobrenje svoje planove za krizna stanja za plinsku godinu 2014./2015.

Aktivnosti za provođenja mjera u kriznim stanjima odvijat će se sukladno važećim planovima za krizna stanja te Operativnom planu iz Priloga 1.

10. RANO UPOZORENJE

Razina kriznog stanja ranog upozoravanja nastaje kada postoje konkretnе, ozbiljne i pouzdane informacije da bi mogao nastupiti događaj koji može rezultirati značajnim pogoršanjem stanja opskrbe i koji može izazvati aktiviranje razine uzbunjivanja ili razine izvanrednog stanja; razina ranog upozoravanja može se aktivirati mehanizmom ranog upozoravanja. U uvjetima krizne razine ranog upozorenja dužnosti državnih institucija i tijela s javnim ovlastima te sudionika na tržištu su dana u ovom poglavlju kako slijedi:

10.1. Dužnosti državnih tijela

10.1.1. Vlada Republike Hrvatske

- donosi mjere obvezne proizvodnje,
- donosi uvjete izvoza plina iz domaće proizvodnje,
- donosi odluke o osiguranju zaliha plina na teritoriji Republike Hrvatske.

10.1.2. Ministar

- saziva Krizni tim,
- rukovodi radom Kriznog tima,
- proglašava rano upozorenje i obrazlaže razloge koji su doveli do istog,
- informira Europsku komisiju o poduzetim mjerama,
- komunicira i koordinira aktivnosti s tijelima Europske unije mјere vezane uz sigurnost opskrbe,
- komunicira i koordinira aktivnosti s ministrima nadležnim za energetiku susjednih zemalja,
- komunicira i izvještavao aktivnostima ministra nadležnog za vanjske i poslove Europske unije,
- daje nalog da se energetskim subjektima za plin pisanim putem dostavi obavijest o proglašenju ranog upozorenja odnosno njegovom ukidanju,
- inicira sastanak Stručnog povjerenstva za praćenje sigurnosti opskrbe tržišta nafte i naftnih derivata.

10.1.3. Hrvatska energetska regulatorna agencija (HERA)

- sudjeluje u radu Kriznog tima,
- u okviru svojih ovlasti prati djelovanje energetskih subjekata,

10.1.4. Krizni tim

- predlaže ministru proglašenje ranog upozorenja, odnosno ukidanje ranog upozorenja i obrazlaže razloge za isto,
- odlučuje o mjerama za otklanjanje stanja ranog upozorenja i njihovom opsegu,
- prati provedbu mjera za otklanjanje stanja ranog upozorenja,
- provodi, nadzire i koordinira Plan intervencije,
- sudionicima na tržištu plina nalaže postupanje, sukladno Planu intervencija i odlukama ministra,
- osigurava pravilno i pravovremeno informiranje javnosti,
- predlaže ministru ukidanje krizne ranog upozorenja,
- podnosi izvješće o provedenim mjerama Vladi Republike Hrvatske.

10.2. Dužnosti sudionika na tržištu

10.2.1. Proizvođač plina

- informira Ministarstvo o uvjetima proizvodnje plina,
- postupa sukladno nalogu Kriznog tima.

10.2.2. Operator transportnog sustava

- informira Ministarstvo o uvjetima u transportnom sustavu,
- informira Ministarstvo o provedbi donesenih mjera ranog upozorenja,
- komunicira s ODS, VBS i krajnjim kupcima na TS,
- redovno ažurira podatke potrebne za izradu Plana za krizna stanja OTS,
- provodi mjere, sukladno nalogu Kriznog tima.

10.2.3. Operator skladišta plina

- informira Ministarstvo o stanju zaliha plina u sustavu skladišta,
- provodi mjere, sukladno nalogu Kriznog tima.

10.2.4. Operator plinskog distribucijskog sustava

- informira Ministarstvo o stanju i uvjetima u distribucijskog sustava,
- provodi mjere, sukladno nalogu Kriznog tima.

10.2.5. Opskrbljivač, opskrbljivač u obvezi javne usluge i voditelj bilančne skupine

- informira Ministarstvo o okolnostima opskrbe plinom,
- provodi mjere, sukladno nalogu Kriznog tima,
- dostaviti trodnevne i tjedne planove raspoloživih i potrebnih količina plina operatoru sustava na kojem se nalaze njegovi kupci plina odnosno članovi bilančne skupine.

10.2.6. Hrvatski operator tržišta energije (HROTE)

- sudjeluje u radu Kriznog tima.

10.2.7. Kupci vezano uz mjere ranog upozorenja

- održavati normalnu potrošnju ukoliko nije predložena obustava ili smanjenje,
- osigurati operatoru transportnog ili operatoru distribucijskog sustava dnevna očitanja potrošnje,
- pripremiti dnevne i tjedne nominacije potrošnje ukoliko ih zatraži operator transportnog ili operatoru distribucijskog sustava ili njegov opskrbljivač.

11. UZBUNJIVANJE

Razina kriznog stanja uzbunjivanja nastaje kada se pojavi poremećaj u opskrbi ili iznimno visoka potražnja za plinom koja rezultira značajnim pogoršanjem stanja opskrbe, ali tržište se još uvijek može nositi s tim poremećajem odnosno potražnjom bez oslanjanja na netržišne mjeru. U uvjetima krizne razine uzbunjivanja dužnosti državnih institucija i tijela s javnim ovlastima te sudionika na tržištu su dana u ovom poglavlju kako slijedi:

11.1. Dužnosti državnih tijela

11.1.1. Vlada Republike Hrvatske

- donosi mjeru obvezne proizvodnje,
- donosi uvjete izvoza plina iz domaće proizvodnje,

- donosi odluke o osiguranju zaliha plina na teritoriju Republike Hrvatske,
- donosi odluke o uredovnom vremenu ili neradnim danima,
- donosi posebne uvjete obavljanja energetskih djelatnosti.

11.1.2. Ministar

- saziva Krizni tim,
- rukovodi radom Kriznog tima,
- proglašava uzbunjivanje i obrazlaže razloge koji su doveli do istog,
- daje nalog da se svim energetskim subjektima za plin pisanim putem dostavi obavijest o uvođenju mjera uzbunjivanja,
- informira Europsku komisiju o poduzetim mjerama,
- komunicira i koordinira aktivnosti s tijelima Europske unije mјere vezane uz sigurnost opskrbe,
- komunicira i koordinira aktivnosti s ministrima nadležnim za energetiku susjednih zemalja,
- komunicira i izvještava o aktivnostima ministra nadležnog za vanjske i poslove Europske unije,
- inicira sastanak Stručnog povjerenstva za praćenje sigurnosti opskrbe tržišta nafte i naftnih derivata,
- proglašava aktiviranje pojedinih mјera temeljem osiguranja pouzdane opskrbe na tržištu plina, tržištu nafte i naftnih derivata, tržištu električne energije i tržištu toplinske energije.

11.1.3. Hrvatska energetska regulatorna agencija (HERA)

- sudjeluje u radu Kriznog tima,
- na poziv Kriznog tima, pribavlja podatke o uvjetima i okolnostima vezanim uz poslovne sporazume energetskih subjekata, te daje informacije Kriznom timu primjenjujući zaštitu tajnosti osjetljivih komercijalnih podataka,
- u okviru svojih ovlasti prati djelovanje energetskih subjekata.

11.1.4. Krizni tim

- predlaže ministru proglašenje krizne razine uzbunjivanja i obrazlaže razloge za isto,
- odlučuje o mjerama za otklanjanje stanja uzbunjivanja i njihovom opsegu,
- prati provedbu mјera za otklanjanje stanja ranog upozorenja,
- provodi, nadzire i koordinira Plan intervencije,
- predlaže posebne uvjete obavljanja energetskih djelatnosti,
- sudionicima na tržištu plina nalaže postupanje, sukladno Planu intervencija i odlukama Vlade Republike Hrvatske i ministra,
- osigurava pravilno i pravovremeno informiranje javnosti,
- predlaže ministru ukidanje krizne razine uzbunjivanja,
- podnosi izvješće o provedenim mjerama Vladi Republike Hrvatske.

11.2. Dužnosti sudionika na tržištu

11.2.1. Proizvođač plina

- informira Ministarstvo o uvjetima proizvodnje plina,
- postupa sukladno nalogu Kriznog tima.

11.2.2. Operator transportnog sustava

- informira Ministarstvo o uvjetima u transportnom sustavu,
- informira Ministarstvo o provedbi donesenih mjera uzbunjivanja,
- komunicira s ODS, VBS i krajnjim kupcima na TS,
- redovno ažurira podatke potrebne za izradu Plana za krizna stanja OTS,
- provodi mjere, sukladno nalogu Kriznog tima.

11.2.3. Operator skladišta plina

- informira Ministarstvo o stanju zaliha plina u sustavu skladišta,
- provodi mjere, sukladno nalogu Kriznog tima.

11.2.4. Operator plinskog distribucijskog sustava

- informira Ministarstvo o stanju o uvjetima u distribucijskog sustava,
- provodi mjere, sukladno nalogu Kriznog tima.

11.2.5. Opskrbljivač, opskrbljivač u obvezi javne usluge i voditelj bilančne skupine

- informira Ministarstvo o okolnostima opskrbe plinom,
- provodi mjere, sukladno nalogu Kriznog tima,
- dostaviti trodnevne i tjedne planove raspoloživih i potrebnih količina plina operatoru sustava na kojem se nalaze njegovi kupci plina odnosno članovi bilančne skupine.

11.2.6. Hrvatski operator tržišta energije (HROTE)

- sudjeluje u radu Kriznog tima.

11.2.7. Kupci vezano uz mjere uzbunjivanja

- provodi odluku o uredovnom vremenu ili neradnim danima,
- održavati normalnu potrošnju ukoliko nije predložena obustava ili smanjenje,
- osigurati operatoru transportnog ili operatoru distribucijskog sustava dnevna očitanja potrošnje,
- pripremiti dnevne i tjedne nominacije potrošnje ukoliko ih zatraži operator transportnog ili operatoru distribucijskog sustava.

12. IZVANREDNO STANJE

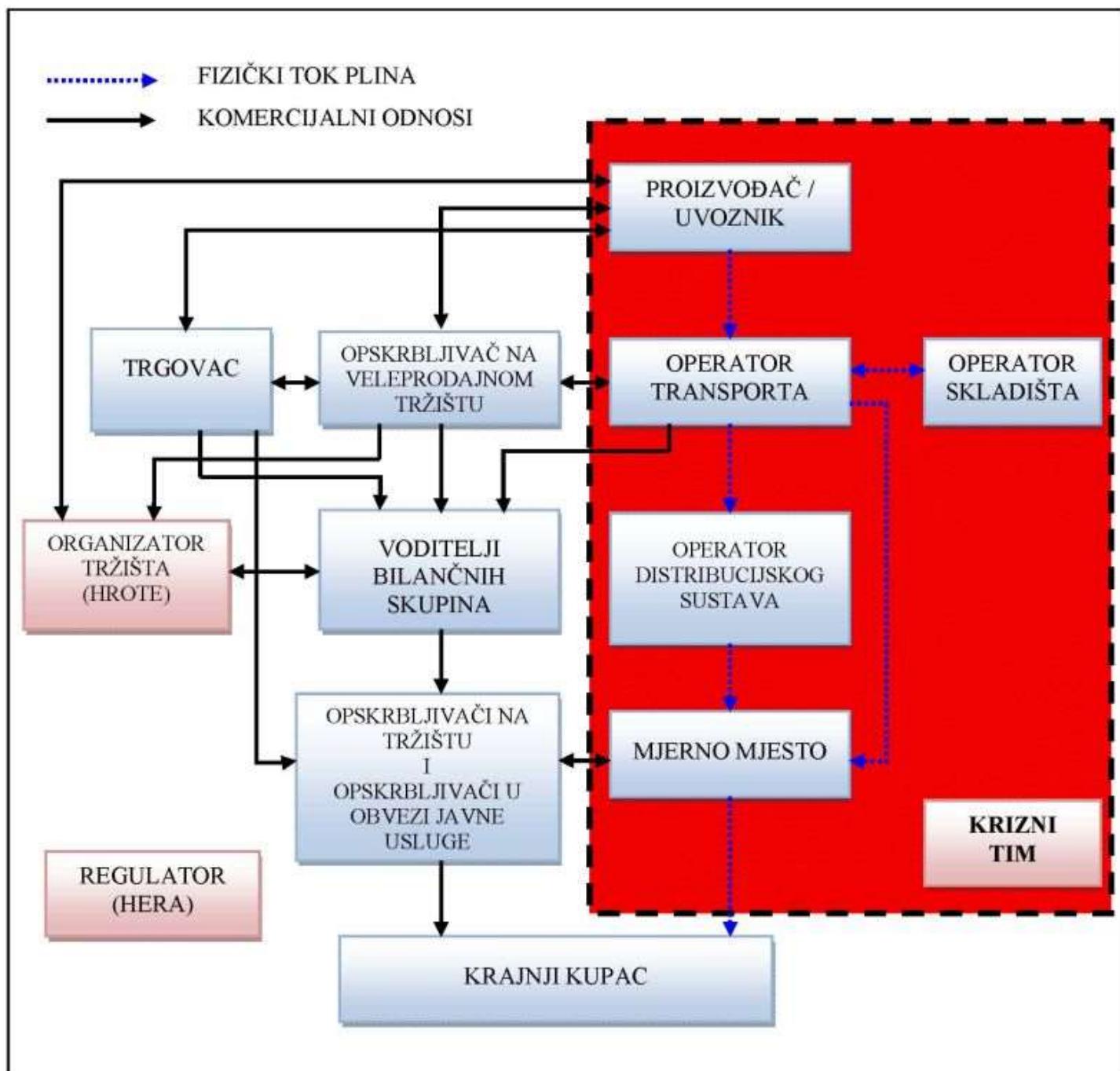
Pojava događaja ili postojanje uvjeta koji rezultiraju ili utječu na značajno povećanje rizika od gubitka tlaka u transportnom plinskom sustavu koji može ugroziti njegovu opstojnost smatra se izvanrednim stanjem.

Izvanredno stanje je krizno stanje koje može nastati u slučaju iznimno visoke potražnje za plinom, značajnog poremećaja u opskrbi ili drugog značajnog pogoršanja stanja opskrbe te u slučaju da su provedene sve relevantne tržišne mjere, ali opskrba plinom nije dovoljena za zadovoljenje preostale potražnje za plinom, tako da su dodatno

uvedene i netržišne mjere, posebno s ciljem osiguravanja opskrbe plinom zaštićenih kupaca.

U uvjetima krizne razine izvanrednog stanja dužnosti državnih institucija i tijela s javnim ovlastima te sudionika na tržištu su dana u ovom poglavlju kako slijedi:

Prikaz tržišta Republike Hrvatske u kontekstu procjene rizika:



Aktivnosti tijekom provođenja mjera smanjenja ili obustave opskrbe prirodnog plina pojedinim kategorijama kupaca u izvanrednom stanju odvijat će se prema raspoloživim količinama plina u plinskom sustavu (područje iscrtanog obruba) na način da se osigura njegova opstojnost.

12.1. Dužnosti državnih tijela

12.1.1. Vlada Republike Hrvatske

- na prijedlog ministra nadležnog za poslove energetike odlučuje o proglašenju krizne razine izvanrednog stanja te ovlašćuje Krizni tim za provođenje mjera za normalizaciju opskrbe tržišta plina,
- donosi odluku o uredovnom vremenu ili neradnim danima.

12.1.2. Ministar

- saziva Krizni tim,
- rukovodi radom Kriznog tima,
- predlaže Vladi Republike Hrvatske uvođenje izvanrednog stanja i obrazlaže razloge koji su doveli do istog,
- daje nalog da se svim energetskim subjektima za plin pisanim putem dostavlja obavijest o uvođenju izvanrednog stanja i proglašava stupnjeve izvanrednog stanja,
- informira Europsku komisiju o poduzetim mjerama,
- komunicira i koordinira aktivnosti s tijelima Europske unije mjere vezane uz sigurnost opskrbe,
- komunicira i koordinira aktivnosti s ministrima nadležnim za energetiku susjednih zemalja,
- komunicira i izvještava o aktivnostima ministra nadležnog za vanjske i poslove Europske unije,
- inicira sastanak Stručnog povjerenstva za praćenje sigurnosti opskrbe tržišta nafte i naftnih derivata,
- proglašava aktiviranje pojedinih mjera temeljem osiguranja pouzdane opskrbe na tržištu nafte i naftnih derivata, tržištu električne energije i tržištu toplinske energije.

12.1.3. Hrvatska energetska regulatorna agencija (HERA)

- sudjeluje u radu Kriznog tima,
- na poziv Kriznog tima, pribavlja podatke o uvjetima i okolnostima vezanim uz poslovne sporazume energetskih subjekata, te daje informacije Kriznom timu primjenjujući zaštitu tajnosti osjetljivih komercijalnih podataka,
- u okviru svojih ovlasti prati djelovanje energetskih subjekata.

12.1.4. Krizni tim

- predlaže ministru proglašenje izvanrednog stanja, odnosno ukidanje izvanrednog stanja i obrazlaže razloge za isto,
- odlučuje o primjeni mjera za normalizaciju opskrbe tržišta plina te o stupnju smanjenja ili obustave opskrbe plinom pojedinih kupaca,
- provodi, nadzire i koordinira Plan intervencije,
- sudionicima na tržištu plina nalaže postupanje, sukladno Planu intervencije i odlukama Vlade Republike Hrvatske,
- osigurava pravilno i pravovremeno informiranje javnosti,
- predlaže posebne uvjete obavljanja energetskih djelatnosti,
- predlaže ministru ukidanje krizne razine izvanrednog stanja,
- podnosi izvješće o provedenim mjerama Vladi Republike Hrvatske.

12.2. Dužnosti sudionika na tržištu

12.2.1. Proizvođač plina

- informira Ministarstvo o uvjetima proizvodnje plina,
- postupa sukladno nalogu Kriznog tima.

12.2.2. Operator transportnog sustava

- informira Ministarstvo o uvjetima u transportnom sustavu,
- informira Ministarstvo o provedbi donesenih mjera izvanrednog stanja,
- komunicira s ODS, VBS i krajnjim kupcima na TS,
- redovno ažurira podatke potrebne za izradu Plana za krizna stanja OTS,
- provodi mjere, sukladno nalogu Kriznog tima.

12.2.3. Operator skladišta plina

- informira Ministarstvo o stanju zaliha plina u sustavu skladišta,
- provodi mjere, sukladno nalogu Kriznog tima.

12.2.4. Operator plinskog distribucijskog sustava

- informira Ministarstvo o stanju o uvjetima u distribucijskog sustava,
- provodi mjere, sukladno nalogu Kriznog tima.

12.2.5. Opskrbljivač, opskrbljivač u obvezi javne usluge i voditelj bilančne skupine

- informira Ministarstvo o okolnostima opskrbe plinom,
- provodi mjere, sukladno nalogu Kriznog tima,
- dostaviti trodnevne i tjedne planove raspoloživih i potrebnih količina plina operatoru sustava na kojem se nalaze njegovi kupci plina odnosno članovi bilančne skupine.

12.2.6. Hrvatski operator tržišta energije (HROTE)

- sudjeluje u radu Kriznog tima.

12.2.7. Kupci vezano uz mjere izvanrednog stanja

- provodi odluku o uredovnom vremenu ili neradnim danima,
- dužni su prihvatići odluku o smanjenju i obustavi opskrbe plinom i promijeniti gorivo,
- održavati normalnu potrošnju ukoliko nije predložena obustava ili smanjenje,
- osigurati operatoru transportnog ili operatoru distribucijskog sustava dnevna očitanja potrošnje,
- pripremiti dnevne i tjedne nominacije potrošnje ukoliko ih zatraži operator transportnog ili operatoru distribucijskog sustava.

PRILOG 1

OPERATIVNI PLAN

I.

Aktivnosti tijekom provođenja mjera smanjenja ili obustave opskrbe prirodnog plina pojedinim kategorijama kupaca u izvanrednom stanju odvijat će se na sljedeći način:

1. Ministarstvo dostavlja svim energetskim subjektima za plin govornim i pisanim putem obavijest o uvođenju mjera smanjenja ili obustave opskrbe prirodnog plina.

2. Krizni tim proglašava odgovarajući stupanj smanjenja ili obustave opskrbe prirodnim plinom pojedinim kupcima i o tome pisanim putem obavještava operatora transportnog sustava.
3. Operator transportnog sustava o stupnju smanjenja ili obustave opskrbe prirodnim plinom pisanim putem obavještava voditelje bilančnih skupina, operatore distribucijskih sustava, krajnje kupce na transportnom sustavu i njihove opskrbljivače, a o provedenim mjerama i postignutim učincima pisanim putem obavještava krizni tim.
4. Voditelji bilančnih skupina o stupnju smanjenja ili obustave opskrbe prirodnim plinom pisanim putem obavještavaju opskrbljivače članove svoje bilančne skupine.
5. Operator distribucijskog sustava o stupnju smanjenja ili obustave opskrbe prirodnim plinom pisanim putem obavještava opskrbljivače na distribucijskom sustavu i krajnje kupce na distribucijskom sustavu, a o provedenim mjerama i postignutim učincima pisanim putem obavještava operatora transportnog sustava.
6. Kupac plina na kojeg se odnosi proglašeni stupanj smanjenja ili obustave opskrbe prirodnim plinom dužan je postupiti u skladu s istim i pridržavati se uputa operatora transportnog sustava i operatora distribucijskog sustava.
7. Ukoliko se kupac plina izravno priključen na transportni sustav ne pridržava uputa operatora transportnog sustava, operator transportnog sustava može mu djelomično ograničiti ili obustaviti isporuku plina uz prethodnu pisani obavijest kupcu i njegovom opskrbljivaču o vremenu u kojem će poduzeti te aktivnosti. O istome operator transportnog sustava dužan je odmah, pisanim putem, obavijestiti nadležnu osobu u Ministarstvu.
8. Ukoliko se kupac plina izravno priključen na distribucijski sustav ne pridržava uputa operatora distribucijskog sustava, operator distribucijskog sustava može mu djelomično ograničiti ili obustaviti isporuku plina uz prethodnu pisani obavijest kupcu i njegovom opskrbljivaču o vremenu u kojem će poduzeti te aktivnosti. O istome operator distribucijskog sustava dužan je odmah, pisanim putem, obavijestiti nadležnu osobu u Ministarstvu.
9. Ukoliko poduzete mjere iz proglašenog stupnja smanjenja ili obustave opskrbe prirodnim plinom nisu dovoljne operator transportnog sustava o tome obavještava krizni tim koji proglašava viši stupanj smanjenja ili obustave opskrbe prirodnim plinom i o tome obavještava operatora transportnog sustava.

10. Provedbu mjera iz ovoga Operativnog plana nadzire Ministarstvo.

II.

1. U svrhu provođenja mjera smanjenja ili obustave opskrbe prirodnog plina pojedinim kategorijama kupaca, svi energetski subjekti su dužni Ministarstvu dostavljati ažurirane podatke o osobama odgovornim za provođenje mjera smanjenja ili obustave opskrbe prirodnog plina pojedinim kategorijama kupaca, njihove brojeve telefona, njihove brojeve mobitela, njihove mail adrese i brojeve faxova.
2. Ministarstvo će objedinjene ažurirane podatke o odgovornim osobama iz točke 1. dostaviti operatorima transportnog i distribucijskih sustava.